

Informele Zorg

Themabijeenkomst 23 juni 2025, 17.00–20.30 uur

Platform Cliëntenraden Langdurige Zorg Amsterdam

Locatie: Dagcentrum De Elzen, Clauskinderweg 17, 1069 HN Amsterdam

Welkom

Rineke Mesman heet de aanwezigen van harte welkom. Zij licht het programma voor vanavond kort toe. Dit is de vierde en laatste bijeenkomst over het thema Informele Zorg. Deze bijeenkomst is anders van opzet dan de 3 vorige. Het is een werksessie. De aanwezigen gaan straks uiteen in 3 werkgroepen. Rineke verzoekt om bij personen aan tafel te gaan zitten die je niet kent, zodat een gemixte groep ontstaat. Elke werkgroep staat onder leiding van een gespreksleider en in 2 gespreksrondes praat en discussieert men met elkaar over een viertal belangrijke vragen. Na de 2 gespreksrondes delen de gespreksleiders (Noa, Joyce, Tiske en Iris) de bevindingen plenair. Met deze resultaten wil het Platform een soort handreiking maken over Informele Zorg.

Het programma voor vanavond:

17.35 Eerste gespreksronde

18.30 Pauze

18.45 Tweede gespreksronde

19.30 Gespreksleiders delen de bevindingen plenair

20.00 Conclusie en aanbevelingen door Tiske Boonstra (adviseur LOC Waardevolle zorg)

De gespreksrondes

Onder begeleiding van de gespreksleiders buigen de drie werkgroepen zich over de volgende 4 vragen:

1. De cliënt staat centraal, wat betekent dat voor de positie van de (informele) zorg?
2. Hoe ga je als organisatie met informele zorgverleners om?
3. Cultuuromslag
4. Wat is de positie van de cliëntenraad?

De gespreksleiders sturen af en toe bij, noteren dingen op flappen en houden de tijd in de gaten.

De bevindingen

De deelnemers aan de werkgroepen vonden het mooi om op deze manier met elkaar in gesprek te gaan. Het is interessant en waardevol want verschillende perspectieven worden zo belicht.

De 3 gespreksleiders delen de bevindingen plenair. Er zijn veel dingen besproken waarbij opviel dat elke werkgroep zijn eigen accent legde. Hieronder volgt een samenvattend overzicht van wat naar voren is gekomen.

Client

- Gelijkwaardigheid: in gesprek, formeel/informele zorg, begrip, gescheiden rollen, organisatie faciliteert dat gesprek goed, niet eenmalig maar blijvende dialoog.
- Steun voor informele zorg: overvraag niet, inzetten kwaliteiten en talenten (niet eenheidsworst).
- Informele zorg als onderdeel team; vanaf begin, ook als groep.
- Duidelijke afspraken en protocollen: maar niet te dicht getimmerd, verwachtingen vooraf duidelijk, afspraken; verzekeringen /eisen.
- Dialoog! Risico's accepteren? Maatschappij anders denken?

Cultuuromslag

- Omslag denken is nodig niet alleen bij teams ook in samenleving/informele zorg.
- Er zou een maatschappelijk debat moeten worden gevoerd door de sector zelf, brancheorganisatie en de politiek.
- Het Managementteam (MT) moet erachter staan maar het kan niet top down.
- 20/80; welzijn en zorg stemmen af maar is niet hetzelfde.
- Informele zorg is IN /onderdeel van zorgproces; participatiesamenleving, risico acceptatie.
- Informele zorg is gedeelde verantwoordelijkheid; maar niet bureaucratisch maken, niet medisch model.
- Mantelzorg = netwerk = elkaar ontmoeten.
- Al bij opleiding zorg cultuuromslag (samen doen en niet overnemen etc.).
- Nog groter wegzetten; NL brede campagne, scholen.
- Medewerkers krijgen ruimte hun deskundigheid en kwaliteiten in te zetten.
- Transparantie in het gehele proces van de transitie.
- Formele zorg zal een stap terug moeten doen in oplossingsgerichtheid.
- Meer aandacht voor welzijn; Wat geen zorgvraag is moet niet met zorg worden opgelost.
- Re-ablement = stimuleer zelfredzaamheid van de cliënt.; (in) formele zorg vult aan
- Van individuele verantwoordelijkheid naar gedeelde verantwoordelijkheid met de IF.
- De diverse Medezeggenschapsorganen moeten elkaar beter leren kennen en met elkaar samen de transitie vormgeven.
- De zorginstellingen moeten ook uit hun bubbel treden. Amsterdam Vitaal Samenwerking met welzijn / sociale domein ook m.b.t. het creëren van netwerken om cliënten heen.

Clëntenraad (CR)

- Onafhankelijke gesprekspartner.
- Kritische vragen stellen/ luis in de pels.
- LCR als basis van beleid en niet CCR die staan zo ver af.
- Beleidsthema's als zorgleefplan, zodat alle partijen samen kunnen zorgen.
- Controleer jaarwerkplannen en jaarrekeningen op wat er staat over informele zorg.
- Spreek ook de RvT aan op hun verantwoordelijkheid in deze transitie.
- Ga netwerken en zoek aansluiting met de samenleving.
- Kom met een groep mantelzorgers bijeen om uit te vragen.
- Mantelzorg is niet automatisch goede belangenbehartiging in CR.
- Zichtbaarheid geven aan en zelf zichtbaar zijn in verhalen met wijk/informele zorg.
- Vanaf begin betrokken; gelijkwaardig.

- Heel veel gaat al goed.
- Verhalen delen, zo leren we samen.

Conclusies en aanbevelingen

Met behulp van bovenstaande bevindingen zal het Platform een handreiking opstellen over Informele zorg. Tiske adviseert om hierin het volgende mee te nemen:

- Houd het kort.
- Neem alle perspectieven mee.
- Twee Benen: formeel en cultureel.
- Tips voor CR, teams, organisatie: denk aan vragen die je kan stellen, beleid waar je op moet letten, hoe je zichtbaar kunt zijn/verhalen kan delen, welke technieken, randvoorwaarden (beleid, gedrag) etc.).
- Gelijkwaardigheid.
- Moment betrokkenheid.
- Stuur het ook naar politiek etc.

Tot slot

Rineke bedankt eenieder voor aanwezigheid en inbreng. Kati Varkevisser, de coördinator van het Platform, bedankt Tiske voor haar advies en ondersteuning en overhandigt haar een cadeautje.

De gebruikelijke evaluatieformulieren zijn niet aanwezig, maar op- of aanmerkingen kunnen naar Kati gemaild worden: K.Varkevisser@clientenbelangamsterdam.nl